

Bt.

här är det

1971

Uppst. J. Edin

Bes. Ludvig Svensson

Minna kommer in i Rysberget

En minna från Gällarviken
blev intagen i Rysberget. Hon satt
sitt i en häla i berget, och när
man gick ut hemme var hon
barnslig och från förståndet.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3422

Blåkinge
Listers. bod.
Hjälmsjö Sn.

3422

Uppst. av Joh. Edén,
1932

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2.

Odin gästade i Istaby

Odin gästade en gång i Istaby
som ligger strax norr om Hålsjö
gården, där han tog in, hade två
infartsvägar. Odin ködde in från
väster och redemera ut i öster.

Ennär han komnade rade
han till värdinnan i huset: "Om
jag nu kommer på väck mig om
någon skulle ringa." Ennär glödde
enligt tid alldeles av att väcka
honnen, fastän någon gick ut
gubben vaknade, gick han redde

ja, att arken gått "Varför har vi
inte väckt mig?" frågade han
från Olov svarade, att han hade
alldeles glömt bort det. Odin sade
då: "Väl var det att inte hundra
vakenadi. Då hade ett liv varit
spilt. Men tack för att jag fått
gäta god." Från väckte honom
handen till avstånd. Som "betoning"
sag emellanåt då grebbas en finger
av honom.

Enligt Lennings utrop var
Odin ute och jagade, när det
älsade. Han tillkännagav med
"andra" gossarna. Sgna sig åt
jakt, när det älsade. Där, som
han först ut kunde vänta sig

3422

det bästa resultatet, och det var
 därfö Odin ville bliva väckt på
natt det började att åska.

Ow ännu efter det han
lämnat gården kom han ridandes
med en skogsräva på ryggen.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4.

Lsler, Blekinge.

3422

Johanna Edén 1942.
Anders Svensson
Hälsövik

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Gosmison

5.

En bonde i Listerup, Per
Håpansson, hade gosmison. Det
var en liten hästmanis som und-
stod, vid hatt. Han kunde göra
så att hästarna blev rent redda
och hann njötade blod.

Blekinge
Vinter

Apel 1932

Apel, Johs. Edin

3422

Johan Edr. Swenson

Källerike

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6.

Ännu en

I Ungvár vid Ännu bodde
en barnbarnska. En gång, när
hon gick och lutade sig på
fack hon på en grädd. Hon sade
då inom sig själv: "Och du inte
vad så tygde som du e, skulle
jag dricka dig nu lugnjärret."

M. 18 på mottor benade
det på Ännus död. "Du blev
föga med på tjärret," sade den,
som stod utanför dörren.

Han följde med och frågade vart
han skulle gå. Den främmande
gubben svarade endast: "Fått upp!"
Lå fick han gå upp i en fin vagn
förfärd med två små fina,
svarta hästar.

Då bar det sig genom luften
och vagnens stannade ej, förvid man
var framme vid Sörens udde -
Storshuvud - Håstanna klotter skil
utanför bergst. Barnvaktens
gick med gubben in i bergst. Där
gjorde han sin tjänst och brallvinn
man föddes barnst. Det var emellertid
knappast att barnvaktens vågade
närma sig ringen. Överför denna
hängde nämligen en stor bevarsten

på en lockarvare - spindelvävstred.

Frolleminnan sade till barn-
man: "Fitta på den." Så gick
hon på stenen. "Glädde du mig
i går eftermiddag med luktarret,
så skulle denna blivit din död."

Så var det då tid för varman
att fara hem igen, och hon skulle
ha sin betalning. "Ingalunda vill
jag vara den värste," sade troll-
gubben. Han gav henne förtärligt
fullt med hyvelspårer. Hon und-
de, vad hon skulle ha det
till, men när hon kom hem,
var spårarna förvandlade till
guld.

Hinn fäddes tillgrip på sam-
 ma sätt som redan till Hinnvalde
 Hinn fäddades samma väg hvar igen
 gått vad det var svarade emellertid
 den ena hästen med 'labben'.
 Hinnman, tillade med sig så att
 det var skura 'kyrbretten', som
 han spårat till 'Hinn' blev
 hultlagens och han redan dess
 g. rest igen.

Enligt Hinnmans uttryck
 kommer det heller aldrig att resas
 någon spår på skura kyrkbretten.

Wetlinge
Rita Ed

nyd. Johs. Ekström
3422 Kap 18. Ystad

Bor 45 Friid. Svanberg
Hälsning

nyd. 1932

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

10.

Skrypparen, som följde mig
åt him kunde.

En skryppare, som hade
en brigg att föra, följde mig en
gång åt him. Då tiden var inne,
att him skulle komma och hämta
honom, ville skrypparen först
pröva vad han gillade fö. När kap-
tenen svarat mig åt him kunde,
hade denne vänligen fått lova
att han skulle gea ^{det} att som
skrypparen befälade honom

att uppföra. Endast på detta vill han
'gea honom sig far i våld'!

Styggaren gav him en grän-
sorg i handen och sammanvänderade
hans rygg på fötterna. "Tag en
vattens i Vindigens och en i Ester-
jens" sade han till him. Denne
kunde emellertid ej göra detta,
men när han gick ned, tog han
föterna med sig.

En annan gång sade styggaren
till him, när de voro smitt
ute i Vindigens: "Låt anparet gå!"
"Det når inte botten" fick han till
svar. "Sparva då!" besatt de styggaren.

"Har inget att sparva med." "Fatt
kommet i då!"

Lå måste då him lista antaret
tjupa ut. Han gick stå på huvudet
med benen i väderet, men anta-
ret nådde ända till botten.

Då sade skrypparen: "Efftersom
du inte kommat upp fylle mina
begär, så är jag fri och får gå."

Men det var ingen fur med
skutar. Den förläste innan den
nådde land.

12.

Bonden, som förmått sig åt
hans puds

En bonde, gav sig i hans
väld. Han fick då allt som
han ville ha. Alla åkrar blevo
kringlagda med sten, och med
hustruns hade han aldrig något
barn.

Men sedan grubben varit
en viss tid i den pudes tjänst
ingrack han sig. Han gick till
skäret och satte ned huvudet
när och ett i morgon när tiden

nte. Då skulle prosten komma
och hämta honom med hult och
hår.

Hyrtsherden kunde dock
i god vägring härat. Hans enda
sympotiser kunde ha
som om vatten med ordet men
ville han bli hjälpt riktigt,
skulle han gå till Kapellaren. Den
nå var det enda, som visste, vad
som skulle göras i ett sådant fall.

Lå följdes hyrtsherden och bonden
åt till Kapellaren. När de var
fick tro, hur det stod till, sade
han, att det var svårt att hjälpa
gubben, när han härat sin tidning.

"Men står det till att ljädra", fort-
sätte han, "så skall jag göra det.
Går i mitt hem kan jag ej men
du får gå till rådstugan. Innan
hel 12 skall du vara där. Men jag
och du och ingen annan."

Klockan 12 nästa dag kom
banden till den uträdda platsen.
Kapellansen var där. Med en knutlit
stads kan en ring på golvet och
sade till gruppen: "Håll dig i den
ringen." Precis hel 12 kom poeten
in. Då tog kapellansen upp bibeln
och läste några verser. Därefter
sade han till ^{hvar} banden: "Den tjänste-
du har gjort honom har ej varit
till nytta utan till skada för både

beröjys och gjät." Så frågade han him:
"Och du har ett gä över den ritser
och ta honom?" Han kunde
smältetid ingenting göra, och när
han fortsatte: "Men ut ska du den
vägen, som inte du har kommit
in."

Därefter tog han upp en
blyertspenna, drog sin ring av
fingeret och ritade efter denna
en ring på fingerrentan. Så
befallde han rocken: "Dit ska
du igår." Då för him genom
ringar i mitten när för i
blyertspennan hela mitten med
sig.

Antar ersätter sedemera med

3422

en plätt, som sitter där ännu i
dag!

Då kapellanser skulle ha
tagit upp enklertid av ena fram-
lyndet och sade till banden: "Sätt
även under." Då fick han gå
ändå till ena han han.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

13.

18.

Lyön invigd till kyrkogård.

För gingo de, som nu
sammnit på havet, alltid igen.
En skuta t. ex. gick på grund vid
Skivö och förliste med man och
allt. Dagen därefter var det den
på en klubbarna i närburen.
Då var hela besättningen och
darrade.

Lyön havet invigts till kyrko-
gård har emellertid sådant rygg-
helt.

Otyggen på Sand.

Ludvig Svenssons farfader
Hans Eriksson var bland de
första bebyggarna på Sand. Han
var en gång ute att hämta ved.
Då hörde han all slags styg öppnande
och efter honom. Han väntade inte
långt och väntade sig på hemkomsten
med glädje. På så vis klarade
han sig undan, men när han
kommit in i stugan var
stolarna efter och påbörjade med
'bruserna' på förtäran.

20.

Grottan på Hano.

På Hano hörde man
ofta att det talades i grotten.
En gång såg en bonde hundra
kvinnor komma ut ur bergat
och kastade spålbrett vatten på
marken.

Blekinge
Richter Ld
14/11/1932

3422
Ber. av hvarj Gousson
Hällarick

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

21.

För Balder och Frej.

Fra styckens till, För,
Balder och Frej. bodde för på
respektive Ivarshuset, till det stora-
viken och Havn.

B1.

här

1932

3422

Luppjohs Öster
Per Ludv. Torstens
Hälsing

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

22.

Garn ropas

En gubbe i Småland
Anders Hansson brukade tillaga
rotbuller Denna gubbe hade han
bl. a. till att roka garn med.

Pröva verkmanen då båt bygges.

Ola Olsson, som var
båtbyggare, höll på att bygga
två stycken stora fiskebåtar.
Med den ena båten var det ingen-
ting märkvärdigt under tiden den
byggdes, men i den andra var
det mycket värre. Det hastade
i båten. Olsson kunde nu näp-
pen höra hur man hurrade
och arbetade vid bygget. Han gick
med att se, men då blev allt
lygt, och ingenting märkvärdigt

rätt igen.

På seglade man i sällskap,
mot öfver. På vatten blåste det
mycket en nordlig storm. Man hade
behållit ungefär mitt emellan svenske
och tyska landet och väntade nu
bara vinden för bara nästan.
De två båtarna hölls dock var-
andra sällskap till klackan var
5-6 på morgonen. Då kom en
stor brottjär över den mutade
båten och väntade totalt över den.
Ingen av dess besättning räddades.

Den andra båten lyckades
emellertid klara sig och antände
lyckligen till öfver.

varken brödes eller ryntes. Till yttre
sees visso lätte han en allvarig
byggare videntligt. Men det tyckte
ej. När skeppet blev mellan läret
i på natten började oväsendet igen.
Så fortsatte det ända till dess att
båten var färdig.

De två båtarna förattes sam-
tidigt. Ludvig Jonsson fick den
en av dem och hans broder den
ann. Det varit på mycket myg-
bitet med vid byggandet.

Man lade ut enot Fyrbånd.
Rödan på morgnen kunde sig
i iständande båt egendring. Den
ville lägga sig på sidan och man
hade mycket betygsatt få den

Steknige
Ristig - Nj = 1160

yp 1932

yp 1932 Eric

3422

Per. Lud. Jonsson
Björns

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

26

Göra varnar för olycka

Ärduelig Svenssons fader
Johan Svensson hade önska i sin
båt. Det visade sig under turerna
och varnade då naturligtvis för några
kommande olycka.

En gång d. ex. låg Johan
Svensson och halvor på däck.
Offret var en god bit ute till sjöss.
Vindens var evig och jämn och
allt föreföll vara 'all right'.

Plötsligt kom det var som en elliottid
fästaren, Svensson något senare

inruktande på däckat vid "Jöbestocken".
 Det var ut ungefär som en duktig
 hagge och så sig fram över
 fötterna mot gubben där han låg.
 Olycket hade sig vid fötterna på
 honom, men han bygde sig ej
 vidare om det. Efter en stund
 förvarm det nämligen igen
 samma väg som det kommit.
 Det dröjde dock ej länge förvarm
 samma sak upprepades igen.
 Denna gång var olycket mycket
 mera vågånget och sprang upp
 på bröstet på gubben. Då tog
 han herringen - en matta av
 röthår, som man hade till
 färsk på isen - och däckade till

skymmanden med denna. Han
trödde då hustrun han slog
enrok någonting hårt och han
fick hugn igen ett slag.

Men snart kom dock odju-
ret tillbates för tredje gången
och nu var det nådgägnare en
någman fört. Det lade sig nu
hånen på marmon och vilts
bevärda tronon. För att freda sig
måste han stiga upp och fick
då se hustrun en stunda kom
och reglade ratet på dem. Båten
kom under fartytget och en man
betändes i ljät. De andra togs
märkand på skeppet.

Löjungen.

En brigg kom seglande
mot Harsbarn. Det var en
nordlig vind och man såg vapen-
parken gå, då man ej kunde
sega sig in i hamnen.

Löjungen sade till
kaptenen: "Det var strit, att
vi ej kunde komma hem till
juleffon." Kaptenen svarade, att
det var ingenting annat att göra
än långa vinde ej med sig.

Så gick de till slutade med
vackra gårdar. Att vad det

var fick kaptenen se en fin fästens
kammare myr vid spelet på botten.
Kaptenen: "Hyrman. Det blir en
dålig natt i natt."

Hyrman: "Och vet ni det?"

Skrek därefter kom en nord-
rättig belysning med rådnis kraft,
att man fick låta gå kammaren
på varvarbanen & driva till sjö.
Kaptenen ställte på vid hamnen.
Men och blev makt. Båda räddade
des dote.

Ljörän som katter

Om vintrarna, när man
hade blåarna uppdagna på land,
kunde man för sin bevällarna
gå ned och se vita katter, som
springa bevingat bland skruven.
De slutta vartilsvis på kottarna
och hade allt möjligt roligt för sig.

Löran på klyvarbomman

Ludvig Lennström lög. ute
på vrakfiske. Han kom först upp
ur kajutan och fick se två
stycken vita mattor, ritta på kly-
varbomman. De liknade vanliga
mattor men, voro mera rödbrunade
och betydelsefulla i sitt uttryck.
de.

Han tog en stund på varning av
det han sett fick upp sinna på
ur igen och gjorde sig klar att
se på dem.

3422

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

83

Då bröter med en stann ut
och han kommit hem fortare
än berömt. Hade han g. kargat
garnen i tid, så hade han blivit
klungan sepa från dem. Men
gick han medmindre han och
allt gick väl.

Uppskrift
Rätt
sept 1932

Upp 3422
Bok, es Lids Svanden
Lilla

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

34.

Hjörungs barn

En gubbe från Västra Vär
har bokat en följande för svens-
ken

Har tjänade som ung hos
Pella Svens på Hamn. Där var även
en flicka, som mannen i fråga
redan gifte sig med. De var en
dag tillsammans ute på gräs och
^{skogs} satte bostäder. Som först, när de
höll på med sitt arbete fingo
de ett levande barn som satt
fast vid revet. Fjörus sade till
flickan: "Håll still." Har tagit barnet

i båten och ägnade sig
 så ägnade han sin sista och dag
 på den en boddit med en rodd.
 Innorgårn hade han sedan sin
 i svärsen och låt barnet falla i
 vattnet igen.

När jagan tittade på andra
 sidan ^{båten} fick han se modern som
 med vidlygna armar stod och
 tittade mot båten. Hon såg ut
 som en vanlig människor.

Strax efter kom emellertid
 en rydoflig storm med rådan
 hast att han måste beta av
 segeln och lämna henne för bara
 skrovet.

Anden, som ej kunde komma
in på kyrkogården

En gång hade minniet
på sin. Man såg hur han ofta
gick mot kyrkogården, som ej
kunde komma över muren.
Då var det en, som i spöret
hörde vid vårdens. Då kunde
den säga sig över muren och
sade: "Fack! Nu är jag hjälpen."

De på yön ruckummas andar
hånga på byrkumuren.

Andrig Svensson visste
berätta hurum andarna av
de ruckummas och ruckummas
på yön, ej kunde komma in
på byrkögården. De låga på
rumma och hängde i stora
klungor på grindarna. Kunde
bara några ruckummas vid
den, kunde de komma in
och få ut.

Den döde gick igen.

Skuslofer skulle hämta
ett party på vattenstenen. En
man till sig en pojke följde med.
Skutan förläste emellertid med
man och allt.

Manen, som följt med
Skuslofer som styrmann, hette
Fredrik. Han var gift i Finsborg
en by strax väster om Hållavik. Hans
svärfader var värdman, och det
är han, som satat oss följande
år Ludvig Svensson.

Den vinkennes hustru Ida låg
sin vatten och sov i sin säng.
Svårfadern låg i samma rum
och såg då, när hans Fredrik kom
in i rummet. Han ställde sig vid
sin hustrus säng och lutade sig
över henne. Gubben tänkte då:
"Det var väl att han kom hem
igen". Den morgonen frågade han
Ida: "Hur då? Var det Fredrik som
kom i natt?" Hon hade emellertid
gjort sin man, sedan han rest
ut och trodde, han var sv-
kommen, när han varit borta
så länge.

Nåttan därefter ryddades
samma tilldragelse igen. Fredrik

kommer in iklädd gjestöklar, ohyväst
och rydväst, - samma klädsel,
som han hade haft på sjön.
Han var Ida vakar och såg honom
med egna ögon. Han gick fram till
hennes säng och vattmet drags
av honom. Då reste sig gubben i
sin säng och sade: "Är du Fred-
rik? Är du bland de levande eller
de döda?" Han fick samtidigt inget
svar och fortsatte: "Är du rotig för
pypperiet, så ska ja säga dig, att
Ida ska ha det, som är din del."
Han trodde Fredrik var rotig för sin
buktens framtid.

Då försvann vårnaden och man
såg den seden aldrig mera.

Godarinsen gick igen
i 40 veckor.

Godarinsen rutar på
sjön under en resa till Fyckland.
Han hade emellertid ingen ro och gick
igen varenda natt. När han var
hemma i sitt hem, ställde han
sitt mycket bråk och svansen och
hade kraft nog att vilja ligga hos
sin hustru. Han var emellertid
utom sig av försträckelse och
härskade dit prästen Berggren.
Han kunde emellertid inte göra
någonting åt saken. Godarinsen,

sade han, fick gå sina 40 veckor,
så lång tid, han legat i moderlivet.
Han kunde ej göra någonting åt
saken.

Hustrun vågade emellertid ej
vara ensam. Om natten mellan
det 12 och 13 april kom han gående och
slog ned döddarna samt var när-
gängen mot henne. Om dagen
gick han med henne i jakt av
en hatt, hund eller något annat
slags djur. Dess värde ha några
i samma rum om natten,
när hon sov.

Så gick tiden och man hade
märkt till hustruns vånaden
'barnad' av attman ju längre

3422

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

43.

tiden gick. När 40 veckor var
gångna förvaras antligen påbörjad
alldeles för att ej mer samma
tillbaka.

Enligt Ludvig Lennström ut-
satt år det 50 år sedan detta bröde.

Björklinge
Lärare sk
sept 1932

3422

Uppsala J. Örn
Hörs. Ludwig Sörenson
Hällarås

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

44.

Löpare.

För att utlösa var pill-
skinnerna går i vatten, användes
man i förtiden lönsmästare. Liten
brukar hålla sig i brytningen
mellan det varma och kalla
vattnet. För användes man en
s. k. löpare. Detta var ett, stort
nät, som gick dubbelt så djupt
som de andra. Det rättes mitt i
brytningen och på detta kunde man
få se, var skinnerna gick som
fäskar.

Vattuet blommar

För blommade vattuet väldigt sent. Vid vridningsartiden fick man ligga stilla en 5-6 veckor. Vattuet var gummigt och tjockt. Mot slutet av blomningen flöt all mjöjan upp till ytan. När sedan en ordentlig storm komades vattuet, och sedan blev det jukt i sjön.

När blommade vattuet ej så, och det är därför man enligt svensken uppfattning ej får så mycket ill som för,